

Felles uttalelse fra de nordiske barneombudene

De nordiske barneombudene har identifisert fellestrekk når det gjelder brudd på barn under offentlig omsorg sine rettigheter. I denne felles uttalelsen fra København, tar de nordiske barneombudene opp sin uro knyttet til disse barnas manglende tilgang til tilfredsstillende opplæring, svikt i tilsynet og barns manglende muligheter til å klage på beslutninger som berører deres liv.

I likhet med andre barn, har alle barn under offentlig omsorg grunnleggende rettigheter i henhold til barnekonvensjonen. Mange av barna under offentlig omsorg har hatt en oppvekst omgitt av vold og overgrep hvor de voksne rundt dem har sviktet gang på gang. Det er derfor svært viktig at barn får sine rettigheter oppfylt når det offentlige tar over omsorgsansvaret.

Tross de nordiske landenes ulike organiseringer av barnevernet, ser vi tre felles og alvorlige utfordringer som hvert land står overfor:

1. Barn under offentlig omsorg har ikke lik tilgang til utdanning som andre barn

Forskning¹ viser at skolegang og utdanning er den viktigste faktoren for å klare et liv som voksen. Til tross for dette, får barn under offentlig omsorg ofte for lite utdannelse.²

2. Sviktende barneperspektiv i tilsynet

Tilsynet tar i for liten grad barnets perspektiv og barnas rettigheter blir derfor ofte ikke ivaretatt. I tillegg er det en svakhet at tilsynet for sjelden snakker med barn og hører deres synspunkter.

3. Barn har for liten kjennskap til sine rettigheter og muligheter til å klage

Mange barn vet ikke om hvilke rettigheter de har i følge barnekonvensjonen, hvordan de kan klage og hvor de kan få hjelp med å utforme en klage.

Med denne felles uttalelsen oppfordrer de nordiske barneombudene de respektive myndighetene til å sørge for at barn under offentlig omsorg får innfridd sine rettigheter.

København, 04.06.2010

Reidar Hjermann, Norge

Fredrik Malmberg, Sverige

Lisbeth Zornig Andersen, Danmark

Maria-Kaisa Aula, Finland

Margrét María Sigurðardóttir, Island

¹ *Socialstyrelsen* (2004). Educational risks and interventions for children in foster care <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2004/2004-110-9>, *Socialstyrelsen* (2006). Social rapport 2006 <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2006/2006-111-1>, Andreassen, Tore (2003). *Behandling av ungdommer i institusjoner. Hva sier forskningen?* Oslo: Kommuneforlaget

² Nasjonalt tilsyn (2008). http://www.udir.no/upload/Tilsyn/felles_nasjonalt_tilsyn_08.pdf